

УДК 378.147:37.091.33:94

DOI <https://doi.org/10.32782/apv/2025.6.18>

Олександр ПАНАСЮК

кандидат історичних наук, викладач циклової комісії суспільних та художньо-мистецьких дисциплін, Комунальний заклад вищої освіти «Луцький педагогічний інститут» Волинської обласної ради, просп. Воли, 36, м. Луцьк, Волинська область, Україна, 43010

ORCID: 0000-0002-9871-3441

Бібліографічний опис статті: Панасюк, О. (2025). Кейс-технології у системі фахової підготовки істориків: деконструкція історичних наративів та розвиток критичного мислення майбутнього вчителя. *Acta Paedagogica Volynienses*, 6, 129–135, doi: <https://doi.org/10.32782/apv/2025.6.18>

**КЕЙС-ТЕХНОЛОГІЇ У СИСТЕМІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ ІСТОРИКІВ:
ДЕКОНСТРУКЦІЯ ІСТОРИЧНИХ НАРАТИВІВ ТА РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО
МИСЛЕННЯ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ**

У статті висвітлено теоретичні та методичні засади застосування кейс-технологій у системі фахової підготовки майбутніх учителів історії. Актуальність дослідження зумовлена зростанням ролі історичного знання в умовах інформаційної війни та посиленням викликів, пов'язаних з політизованими інтерпретаціями минулого. Зазначено, що формування критичного мислення та здатності до деконструкції історичних наративів набуває особливого значення в контексті оновлення змісту історичної освіти відповідно до положень Нової української школи. У центрі уваги – кейс-метод як інтерактивна технологія, що передбачає моделювання професійно значущих ситуацій і активну залученість студентів до аналізу джерел, порівняння альтернативних поглядів, пошуку обґрунтованих рішень.

У статті уточнено відмінності між поняттями «кейс-метод» і «кейс-технологія», окреслено їх місце в освітньому процесі та потенціал щодо формування ключових компетентностей. Розглянуто можливості кейсів у розвитку критичної історичної грамотності, медіааналітичних навичок, здатності до рефлексії й роботи з суперечливими джерелами. Продемонстровано, як кейс-завдання можуть бути спрямовані на деконструкцію «майстер-наративів» та виявлення ідеологічно зумовлених репрезентацій історичного минулого. Зосереджено увагу на педагогічних умовах ефективного застосування кейсів: рівні підготовки викладача, мотивації студентів, дидактичному та технічному забезпеченні. Підкреслено роль викладача як фасилітатора критичного діалогу у процесі осмислення суперечливих історичних явищ. Особливої ваги набуває формування у студентів здатності до аргументованої позиції щодо складних історичних питань у ситуаціях наявності протилежних поглядів.

Показано, що застосування кейс-методу змінює позицію студента в навчальному процесі: з пасивного слухача він переходить у статус активного дослідника. Обґрунтовано, що кейс-технологія може бути ефективним інструментом для формування педагогічної готовності до роботи в умовах суспільних і політичних трансформацій. Вона дозволяє майбутньому вчителю історії усвідомлювати відповідальність за формування критично мислячих громадян, здатних самостійно аналізувати інформацію, протистояти маніпуляціям і формувати власне уявлення про минуле.

Ключові слова: кейс-технології, історична освіта, критичне мислення, деконструкція наративів, професійна підготовка, медіаграмотність, історичні джерела, вчитель.

Oleksandr PANASIUK

PhD in History, Lecturer of the Cycle Commission of Social Sciences and Arts, Municipal Higher Education Institution “Lutsk Pedagogical Institute” of the Volyn Regional Council, 36 Voli Avenue, Lutsk, Volyn region, Ukraine, 43010

ORCID: 0000-0002-9871-3441

To cite this article: Panasiuk, O. (2025). Keis-tekhnohii u systemi fakhovoi pidhotovky istorykiv: dekonstruktsiia istorychnykh naratyviv ta rozvytok krytychnoho myslennia maibutnoho vchytelia [Case technologies in the system of professional training of historians: Deconstruction of historical narratives and development of critical thinking of the future teacher]. *Acta Paedagogica Volynienses*, 6, 129–135, doi: <https://doi.org/10.32782/apv/2025.6.18>

CASE TECHNOLOGIES IN THE SYSTEM OF PROFESSIONAL TRAINING OF HISTORIANS: DECONSTRUCTION OF HISTORICAL NARRATIVES AND DEVELOPMENT OF CRITICAL THINKING OF THE FUTURE TEACHER

The article examines the theoretical and methodological foundations of applying case technologies in the system of professional training of future history teachers. The relevance of the study is determined by the growing role of historical knowledge under conditions of information warfare and the intensification of challenges associated with politicized interpretations of the past. It is emphasized that the formation of critical thinking and the ability to deconstruct historical narratives acquires particular importance in the context of updating the content of history education in accordance with the principles of the New Ukrainian School.

The focus is placed on the case method as an interactive educational technology that involves modeling professionally significant situations and actively engaging students in source analysis, comparison of alternative viewpoints, and the search for well-grounded solutions. The article clarifies the distinction between the concepts of "case method" and "case technology," outlines their place in the educational process, and highlights their potential for developing key professional competencies. Special attention is given to the possibilities of case-based tasks in fostering critical historical literacy, media-analytical skills, reflexive thinking, and the ability to work with controversial sources. The study demonstrates how case assignments may be directed toward the deconstruction of "master narratives" and the identification of ideologically conditioned representations of the historical past. Emphasis is placed on the pedagogical conditions required for the effective implementation of case technologies, including the level of instructor preparedness, student motivation, and the availability of appropriate didactic and technical support. The role of the instructor as a facilitator of critical dialogue in the process of interpreting contested historical phenomena is underscored. Particular significance is attached to the development of students' capacity to formulate reasoned positions on complex historical issues in contexts characterized by opposing interpretations.

The article shows that the application of the case method transforms the student's role in the learning process, shifting it from passive reception to active inquiry. It is argued that case technology may serve as an effective tool for fostering pedagogical readiness to work under conditions of social and political transformation. This approach enables future history teachers to recognize their responsibility in shaping critically minded citizens capable of independent information analysis, resistance to manipulation, and the formation of their own informed understanding of the past.

Key words: case technologies, history education, critical thinking, narrative deconstruction, professional training, media literacy, historical sources, teacher.

Актуальність проблеми. Сучасна історична освіта потребує методів, що формують у майбутніх учителів здатність критично осмислювати історичні нарративи. Російсько-українська війна актуалізувала проблему впливу історичних міфів і тенденційних інтерпретацій минулого на формування суспільної та індивідуальної свідомості, зокрема в освітньому середовищі, в умовах системної інформаційної протидії та пропагандистських практик. Як зазначає Є. Лук'янов, деконструкція колоніальних та імперських нарративів – тобто критичний аналіз усталених історичних оповідей – є необхідною умовою для формування збалансованої політики історичної пам'яті та протидії пропагандистським ризикам. Трансформація історичної свідомості в українському суспільстві зумовила переосмислення підходів до викладання історії з урахуванням критичного аналізу та мислення. Концепція Нової української школи визначила серед ключових компетентностей уміння критично мислити та оцінювати інформацію. У зв'язку з цим постає потреба в педагогічних технологіях, спрямованих на формування у майбутніх учителів істо-

рії здатності до спільного з учнями критичного опрацювання джерел, виявлення упереджених інтерпретацій та аналізу міфологізованих уявлень про історичні події.

Одним із методологічно обґрунтованих інструментів досягнення зазначених цілей у системі фахової підготовки майбутніх учителів історії є кейс-технології (case study). Кейс-метод сформувався як інтерактивна педагогічна технологія, спрямована на залучення здобувачів освіти до аналізу проблемних ситуацій, що відтворюють реальні або наближені до реальності професійні контексти. Його впровадження в освітню практику пов'язується з діяльністю Гарвардської бізнес-школи на початку ХХ ст., де метод конкретних ситуацій використовувався як альтернатива підручнику. У подальшому кейс-метод набув поширення в європейській педагогічній традиції, і утвердився як дослідницько-орієнтований підхід, методологічно пов'язаний із філософією прагматизму Дж. Дьюї та ідеєю навчання через діяльність. Застосування кейс-технологій змінює логіку освітнього процесу, переводить його з площини відтворення інформації у сферу аналітичного

осмислення та інтерпретації знання. У процесі роботи з кейсами здобувачі освіти залучаються до активної пізнавальної діяльності, що передбачає аналіз джерел, співставлення альтернативних позицій і формування аргументованих висновків. Для майбутніх учителів історії така модель підготовки забезпечує залучення до навчальних ситуацій, у межах яких історичне знання розглядається як результат аналітичної інтерпретації джерел, а не як фіксований масив фактологічної інформації. Актуальність використання кейс-технологій у фаховій підготовці вчителів історії посилюється в умовах зростання ролі історичного знання у політичних і публічних дискурсах. За таких обставин професійна діяльність учителя передбачає здатність до раціонального аналізу історичного матеріалу та застосування науково обґрунтованої аргументації з метою протидії маніпулятивним інтерпретаціям і міфологізованим уявленням про минуле. Саме кейс-технології створюють педагогічні передумови для формування цієї здатності на етапі професійної підготовки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

У науковій літературі спостерігається зростання інтересу до кейс-методу як ефективного засобу підготовки майбутніх учителів історії. У публікації Голевої Т. акцент зроблено на можливості формування аналітичного мислення через навчальні ситуації, наближені до професійної діяльності. Друганова О.М. та Мартиненко І.І. дослідили технологію кейсів у контексті вищої педагогічної освіти, підкреслюючи її значення для розвитку професійної рефлексії. Аналогічний підхід продемонстровано у роботі Койчевої О.С. та Яновської Л.Г., де кейс розглядається як форма аналізу проблемних ситуацій в історичній освіті. Лук'янов Є. запропонував бачення кейс-методу як інструменту деконструкції колоніальних наративів.

Зарубіжні дослідники, зокрема Бао В. звернув увагу на можливість застосування кейс-методу в дистанційній освіті. Бріджман Т. із колегами переосмислюють історичну еволюцію цього методу у вищій школі. Лосано Парра С. та Вансінк Б. аналізують застосування мультиперспективності в історичній освіті як складника формування здатності до порівняння й критичної інтерпретації джерел. У дослідженні Люка А. викладено основи кри-

тичної грамотності як педагогічної практики, що активізує осмислення текстів у їх соціальному й ідеологічному контекстах. Огляд сучасного стану історичної освіти, запропонований Родрігес-Монео М., окреслює головні тенденції та труднощі, пов'язані з адаптацією навчального змісту до умов змін. Стаття Сантьяго М. та Дозоно Т. доводить можливість поєднання історичної дослідницької діяльності з розвитком критичного мислення учнів.

Проведений аналіз дає підстави стверджувати, що кейс-технологія має вагомий потенціал у формуванні критичної історичної грамотності, розвитку аналітичних навичок і професійного судження майбутніх учителів.

Метою даної статті є теоретично обґрунтувати та висвітлити потенціал кейс-технологій у системі фахової підготовки вчителів історії для деконструкції історичних наративів та розвитку критичної грамотності майбутнього вчителя.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Під кейс-технологією розуміється метод навчання, що базується на розв'язанні проблемних ситуацій (кейсів), максимально наближених до реальних професійних або життєвих обставин (Койчева, Яновська, 2023, с. 78). У процесі розвитку цього підходу склалися два взаємопов'язані поняття – кейс-метод і кейс-технологія. Кейс-методом називають сам принцип навчання на основі конкретних ситуацій, тоді як кейс-технологія охоплює ширший інструментарій: підготовку кейс-завдань, організацію групової роботи, модерацію дискусії, оцінювання рішень (Ситнік, 2023, с. 70). У системі фахової підготовки майбутніх учителів історії кейс-технологія забезпечує інтеграцію академічного історичного знання з практико-орієнтованими вміннями його дидактичного застосування в шкільному курсі. Освітній процес за умов застосування кейс-технологій орієнтується на моделювання проблемних ситуацій, що потребують від здобувачів освіти самостійного аналітичного опрацювання матеріалу та прийняття обґрунтованих рішень. Зміст кейсів може відтворювати дидактичні проблеми, пов'язані з викладанням дискусійних сюжетів історії, за наявності різних інтерпретацій у підручниках і наукових дослідженнях. Зокрема, кейс може описувати проблему: «Як викладати спірне питання історії (наприклад, події

XX ст.), якщо підручник і наукові статті дають різні інтерпретації?». Студенти-історики мають проаналізувати надані фрагменти підручника, документів та історіографії, виявити розбіжності у наративах і запропонувати план уроку, який допоможе школярам критично осмислити цей матеріал. Таким чином, уже на етапі університетського навчання майбутні вчителі вчать деконструвати історичні наративи – розкласти їх на складові, з'ясувати, які факти чи інтерпретації лежать в основі тієї чи іншої версії історії, які «приховані голоси» або альтернативні погляди були проігноровані (Luke, 2012; Лук'янов, 2025, с. 23).

Історичний наратив являє собою концептуалізовану форму репрезентації минулого, у межах якої фактичний матеріал набуває смислової впорядкованості. Деконструкція наративу означає його критичний розбір: виявлення упереджень, ідеологічних впливів, прогалин або замовчувань. Для майбутнього вчителя історії здатність деконструвати наративи є надзвичайно важливою, адже шкільні курси історії часто містять «майстер-оповіді» – узвичаєні версії минулого, що підкреслюють певну національну чи політичну ідею (Rodríguez-Moneo, Carretero, 2011; Santiago, Dozono, 2022). Аналіз власної педагогічної практики у закладах загальної середньої освіти вказує на те, що домінування у викладанні історії лише таких наративів призводить до одностороннього бачення й трактування історичних подій та їх некритичного прийняття як абсолютної істини (Панасюк, Ястребова, 2025, с. 285). Кейс-метод пропонує інструмент для боротьби з цією проблемою. Замість прямої розповіді викладача студенти отримують документальний кейс – набір матеріалів із різних джерел: уривки підручника, архівні документи, спогади очевидців, статті істориків, можливо навіть приклади медіарепрезентацій (новинні сюжети, блог-пости) на одну тему. Наприклад, кейс може стосуватися трактування подій Голодомору: включати уривок зі старого радянського підручника, сучасний український підручник, свідчення очевидця, матеріал іноземної газети 1930-х років. Завдання для студентів – проаналізувати ці джерела і відповісти на питання: які відмінності в наративах присутні, чим зумовлені ці відмінності (цензура, ідеологія, доступність фактів), та як би вони побудували урок, щоб

учні зрозуміли різні інтерпретації цього історичного явища?

Практика використання таких кейс-завдань у педагогічній освіті сприяє кільком важливим результатам. По-перше, майбутні вчителі історії глибше усвідомлюють природу історичного знання як такого, що конструється наративно. Вони бачать, що історія – це дискурс, в якому можливі різні акценти та висновки. Це формує критичну позицію щодо будь-яких авторитетних версій історії: студент починає ставити питання про джерела інформації, контекст появи тієї чи іншої інтерпретації. По-друге, розвиваються навички аналізу джерел і медіа: по суті, критичне мислення. Кейс спрямовує не приймати текст на віру, а «читати між рядків», шукати підтекст. Така вправа аналогічна фактчекінгу в журналістиці або критичному читанню медіа – тому майбутній учитель здобуває і медіаграмотність, яка надалі допоможе йому навчати учнів основам інформаційної безпеки. Як відзначає А. Люк, критичне мислення охоплює вміння і розуміти прочитане, і критично оцінювати соціальний контекст і приховані ідеї тексту (Luke, 2012). У випадку історичних наративів це означає здатність розпізнавати, які цінності чи політичні меседжі просуває та чи інша історична оповідь (Лук'янов, 2025). По-третє, кейс-метод вчить майбутнього педагога працювати з альтернативними версіями історії без упередження. Замість того, щоб уникати «незручних» тем або єдино подавати офіційну точку зору, студент зникає до думки, що на уроці корисно розглянути кілька точок зору. Такий підхід відповідає принципу мультиперспективності, підтриманому і європейськими освітніми стандартами (Lozano Parra, Wansink, 2022). У результаті, за умови грамотного керівництва викладача, кейс-технологія формує у майбутніх учителів установку на діалог історичних інтерпретацій, толерантність до різних поглядів та водночас уміння аргументовано відстоювати наукову позицію. Водночас повномасштабна агресія росії проти України актуалізувала необхідність критичного переосмислення меж допустимої толерантності в освітньому просторі та посилила запит на формування у майбутніх педагогів проактивної проукраїнської ідентичності, що спирається на національну історичну стратегію, засновану на фактах, академічності та ціннісних засадах державності.

Критична грамотність (critical literacy) у контексті підготовки вчителя історії означає сукупність умінь: критично читати історичні тексти, виявляти маніпуляції чи помилки в них, самостійно здобувати знання з різних джерел і робити власні висновки. На відміну від простої предметної грамотності (знання фактів та методики їх викладання), інформаційно грамотний учитель, який критично мислить здатен навчати учнів думати критично – ставити запитання «Хто створив цей текст і з якою метою?», «Чи не бракує тут альтернативних голосів?», «Як історичний контекст вплинув на цей наратив?». Кейс-метод на пряму сприяє розвитку таких умінь. Досвід застосування кейсів у навчанні показує, що студенти змінюють свою модель поведінки: із пасивних слухачів перетворюються на активних дослідників, що самостійно конструюють знання (Друганова, Мартиненко, 2019, с. 50). У процесі обговорення кейсу у навчальній групі виробляються навички аргументації та дебатів – адже кожен студент може запропонувати своє рішення або інтерпретацію, які підлягають колективному оцінюванню. Ця діалогова взаємодія і є тренуванням критичної грамотності: майбутні вчителі практикуються формулювати власну думку й водночас критично сприймати думки інших, співставляти різні позиції. М. Родрігес-Монео зазначає, що одним із викликів сучасності є навчити учнів не просто знати історію, а розуміти різні типи історичних наративів і критично їх оцінювати. Формування такої навички повинно починатися на етапі підготовки вчителя, і кейс-технологія тут виступає як дієва практика (Rodríguez-Moneo, 2025). За допомогою кейсів викладачі можуть моделювати у студентській аудиторії ті самі методи, які згодом випускники застосують у шкільному класі: інтерпретація історичних джерел, критичне обговорення суперечливих питань, спільний пошук обґрунтованих висновків.

У дослідженнях О. Друганової та І. Мартиненко обґрунтовано, що впровадження кейс-технологій у підготовку майбутніх істориків є ефективним за дотримання певних педагогічних умов. По-перше, важливу роль відіграє підготовка самого викладача до роботи з кейсами. Викладач повинен вміти створити продуктивну навчальну ситуацію: правильно дібрати проблему, забезпечити студентів достатнім (але

не надмірним) масивом інформації, спрямувати обговорення у конструктивне русло. Не менш важливими є його комунікативні навички – вміння ставити запитання, стимулювати участь усіх студентів, попереджувати та вирішувати можливі конфлікти в дискусії (Друганова, Мартиненко, 2019, с. 53-55). По-друге, важлива мотивація і готовність самих студентів. Якщо вони звикли до пасивного навчання, перехід до активних методів може викликати спочатку опір або розгубленість. Тому необхідно поступово залучати їх до кейс-діяльності, пояснювати цінність такої роботи для їхнього професійного зростання. Успіх багато в чому залежить від внутрішньої мотивації студентів до професійного саморозвитку та готовності вчитися по-новому (Друганова, Мартиненко, 2019, с. 54). Цю мотивацію можна підсилити, якщо кейси, що пропонуються, будуть справді актуальними й наближеними до реальних викликів шкільної історичної освіти. По-третє, є питання матеріального та організаційного забезпечення. Створення якісного кейсу – процес трудомісткий: потрібно підібрати джерела, підготувати роздаткові матеріали або мультимедійні ресурси. Це вимагає часу і доступу до різноманітних баз даних, архівів, медіа. В сучасних умовах розвитку цифрової освіти перспективним є створення електронних кейсів та кейс-баз, які могли б використовувати різні педагогічні університети. Наприклад, формування банку кейсів з історії України, що охоплюють дискусійні теми чи містять порівняння різних наративів – такий ресурс міг би значно полегшити інтеграцію кейс-методу у навчальний процес.

Загалом, аналіз свідчить, що кейс-технології володіють значним потенціалом для розвитку критичного мислення майбутніх учителів історії, проте їх успішне використання залежить від належної підготовки викладачів, мотивованості студентів та відповідного навчально-методичного забезпечення.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Проведене дослідження підтверджує, що впровадження кейс-технологій у систему фахової підготовки істориків є дієвим засобом деконструкції історичних наративів та розвитку критичної грамотності майбутнього вчителя. Кейс-метод дозволяє створити освітнє середовище, в якому студенти залучені до активного

аналізу й обговорення історичних ситуацій, що сприяє формуванню у них аналітичного, критичного мислення, навичок роботи з різними джерелами і точками зору. На відміну від традиційних методів, що часто репродукують заданий матеріал, кейс-технологія привчає майбутнього вчителя до думки, що історія – це полілог і вчить його фасилітувати цей полілог у класі. Таким чином, випускник педагогічного ЗВО, який опанував метод case-study, буде здатен більш ефективно протистояти спробам політичного тиску на історичну освіту, формувати в учнів уміння самостійно думати про минуле, робити зважені оцінки подій та джерел.

Перспективи подальших досліджень бачимо у декількох напрямках. По-перше, це розробка конкретних кейс-матеріалів для різних тем шкільного курсу історії, особливо тих, що містять суперечливі або замовчувані аспекти. Такі дослідження могли б мати прикладний характер – створення збірників кейсів (методичних посібників) для використання у педагогічних університетах і на курсах підвищення кваліфікації вчителів. По-друге, актуальним є емпіричне

вивчення впливу кейс-методу на формування критичного мислення: наприклад, педагогічний експеримент, що порівняє рівень критичної медіаграмотності студентів, які навчалися із використанням кейсів, і тих, хто навчався за традиційними лекційними методами. По-третє, в контексті цифровізації освіти перспективним є дослідження можливостей електронних кейс-технологій, зокрема, використання онлайн-платформ для моделювання історичних ситуацій, віртуальних симуляцій, інтеграції кейсів у дистанційне навчання. Досвід організації освітнього процесу в умовах прифронтових територій і під час пандемії засвідчив, що онлайн-формат навчання не нівелює значення кейс-технологій, водночас актуалізує потребу їх методичної адаптації до змінених освітніх умов (Бао, 2020). Отже, подальший розвиток методики підготовки вчителів історії має включати пошук оптимальних шляхів поєднання традиційних та інноваційних (зокрема кейсових) підходів, щоб випускники педагогічних закладів були готові навчати історії покоління учнів в умовах складного, інформаційно насиченого світу.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Голева Т. Використання методу «кейс-стаді» у підготовці майбутнього вчителя історії. *Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training Methodology Theory Experience Problems*, 2010. 23, С. 403-408. <https://vspu.net/sit/index.php/sit/article/view/4618>
2. Друганова О.М., Мартиненко І.І. Кейс-технологія як ефективний спосіб підготовки сучасного викладача вищої школи. *Теорія та методика навчання та виховання*. 2019. № 46. С. 48-58. DOI: 10.34142/23128046.2019.46.04
3. Койчева О.С., Яновська Л.Г. Використання методу case-study як аналізу проблемних ситуацій в історичній освіті. *Інноваційна педагогіка*. Випуск 58. Том 1. 2023. С. 77-80. DOI <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2023/58.1.15>
4. Лук'янов Є. Феномен і проблема деконструкції колоніальних наративів: теорія та практичні перспективи. *Образ*, 2025. 3 (49), С. 18-26. DOI: 10.21272/Obraz.2025.3(49)-18-26.
5. Панасюк О. П., Ястребова О. Ф. Методологічні засади формування історичного та громадянського мислення здобувачів освіти в умовах профільного навчання в ліцеї. *Сучасна освіта і наука Волині: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих учених*. м. Луцьк, 22 травня 2025 р. С. 284-286. <https://share.google/pLlMCx06kJoOX3iJ1>
6. Прокопів Л. Інноваційні технології навчання і виховання у ВНЗ: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2017. 166 с.
7. Ситнік Т. Використання кейс-технології у контексті інноваційного навчання у закладах вищої освіти. *Молодь і ринок*. № 10 (196), 2021. С. 69-73. <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2021.248529>
8. Стрельников В., Брітченко І. Сучасні технології навчання у вищій школі: модульний посібник для слухачів авторських курсів підвищення кваліфікації викладачів МППК ПУЕТ. Полтава: ПУЕТ, 2013. 309 с.
9. Bao W. COVID-19 and online teaching in higher education: A case study of Peking University. *Human Behavior and Emerging Technologies*, 2020. 2(2). С. 113-115. <https://doi.org/10.1002/hbe2.1>
10. Bridgman T., Cummings S., & McLaughlin C. Restating the case: How revisiting the development of the case method can help us think differently about the future of the business school. *Academy of Management Learning & Education*, 2016. 15(4), 724-741. <https://doi.org/10.5465/amle.2015.0291>
11. Lozano Parra, S., Wansink, B. Multiperspectivity in History Education. In *Bloomsbury History: Theory and Method*. London: Bloomsbury. 2022 <http://dx.doi.org/10.5040/9781350927926.106>

12. Luke A. Critical literacy: Foundational notes. *Theory Into Practice*, 2012. 51(1), С. 4-11. <https://doi.org/10.1080/00405841.2012.636324>

13. Rodríguez-Moneo M., Carretero M., Gutiérrez-Cano M. History education: Past, present, and challenges for the future. *Current Opinion in Psychology*. 2025. Vol. 67. 102188. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2025.102188>

14. Santiago M., & Dozono T. History is critical: Addressing the false dichotomy between historical inquiry and criticality. *Theory & Research in Social Education*, 2022. 50(2), С. 173-195. <https://doi.org/10.1080/00933104.2022.2048426>

REFERENCES:

1. Holieva, T. V. (2010). Vykorystannia metodu "keis-stadi" u pidhotovtsi maibutnoho vchytelia istorii [Using the case-study method in the training of future history teachers]. *Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training: Methodology, Theory, Experience, Problems*, 23, 403–408. <https://vspu.net/sit/index.php/sit/article/view/4618> (in Ukrainian)

2. Druganova, O. M., & Martynenko, I. I. (2019). Keis-tehnolohiia yak efektyvnyi sposib pidhotovky suchasnoho vykladacha vyshchoi shkoly [Case technology as an effective way of training a modern higher education teacher]. *Teoriia ta metodyka navchannia ta vykhovannia*, 46, 48–58. <https://doi.org/10.34142/23128046.2019.46.04> (in Ukrainian)

3. Koicheva, O. S., & Yanovska, L. H. (2023). Vykorystannia metodu case-study yak analizu problemnykh sytuatsii v istorychnii osviti [Using the case-study method as an analysis of problem situations in history education]. *Innovatsiina pedahohika*, 58(1), 77–80. <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2023/58.1.15> (in Ukrainian)

4. Lukianov, Ye. (2025). Fenomen i problema dekonstruksii kolonialnykh naratyviv: teoriia ta praktychni perspektyvy [The phenomenon and problem of deconstructing colonial narratives: theory and practical perspectives]. *Obraz*, 3(49), 18–26. [https://doi.org/10.21272/Obraz.2025.3\(49\)-18-26](https://doi.org/10.21272/Obraz.2025.3(49)-18-26) (in Ukrainian)

5. Panasiuk, O. P., & Yastrebova, O. F. (2025). Metodolohichni zasady formuvannia istorychnoho ta hromadianskoho myslennia zdobuvachiv osvity v umovakh profilnoho navchannia v litsei [Methodological foundations of forming historical and civic thinking of learners in the context of specialized education in a lyceum]. In *Suchasna osvita i nauka Volyni: Proceedings of the All-Ukrainian Scientific and Practical Conference of Students, Postgraduate Students and Young Scientists* (pp. 284–286). Lutsk. <https://share.google/pLIMCx06kJoOX3iJl> (in Ukrainian)

6. Prokopiv, L. (2017). Innovatsiini tekhnohii navchannia i vykhovannia u VNZ [Innovative technologies of teaching and education in higher education institutions]. *Ivano-Frankivsk*, 166 p. (in Ukrainian)

7. Sytnik, T. (2021). Vykorystannia keis-tekhnohii u konteksti innovatsiinoho navchannia u zakladakh vyshchoi osvity [Use of case technology in the context of innovative learning in higher education institutions]. *Molod i rynek*, 10(196), 69–73. <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2021.248529> (in Ukrainian)

8. Strelnikov, V., & Britchenko, I. (2013). Suchasni tekhnohii navchannia u vyshchii shkoli [Modern learning technologies in higher education]. *Poltava: PUET*, 309 p. (in Ukrainian)

9. Bao, W. (2020). COVID-19 and online teaching in higher education: A case study of Peking University. *Human Behavior and Emerging Technologies*, 2(2), 113–115. <https://doi.org/10.1002/hbe2.1>

10. Bridgman, T., Cummings, S., & McLaughlin, C. (2016). Restating the case: How revisiting the development of the case method can help us think differently about the future of the business school. *Academy of Management Learning & Education*, 15(4), 724–741. <https://doi.org/10.5465/amle.2015.0291>

11. Lozano Parra, S., & Wansink, B. (2022). Multiperspektivnost v istorychnii osviti. In *Bloomsbury History: Theory and Method [Multiperspektivnost v istorychnii osviti]*. London: Bloomsbury. <http://dx.doi.org/10.5040/9781350927926.106>

12. Luke, A. (2012). Critical literacy: Foundational notes. *Theory Into Practice*, 51(1), 4–11. <https://doi.org/10.1080/00405841.2012.636324>

13. Rodríguez-Moneo, M., Carretero, M., & Gutiérrez-Cano, M. (2026). History education: Past, present, and challenges for the future. *Current Opinion in Psychology*, 67, 102188. <https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2025.102188>

14. Santiago, M., & Dozono, T. (2022). History is critical: Addressing the false dichotomy between historical inquiry and criticality. *Theory & Research in Social Education*, 50(2), 173–195. <https://doi.org/10.1080/00933104.2022.2048426>

Дата першого надходження рукопису до видання: 21.11.2025
 Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 24.12.2025
 Дата публікації: 30.12.2025